

Állásfoglalás és javaslattervezet
a lakáspolitikai és lakásgazdálkodás irányaira

(az MSZMP tárgyalódelegációjának javaslatai)

1. A lakásépítés, elosztás és gazdálkodás mai rendszere megújítást igényel:
 - a gazdálkodás és elosztás rendszere akadályai mai lehetőségeink racionális hasznosításának is. Globális lakásellátási mutatóink színvonalánál valós lakáshelyzetünk rosszabb, mert a gazdálkodás adminisztratív kötöttségei, a lakásépítés tulajdoni és területi struktúrája annak jobb kihasználását nem teszi lehetővé;
 - a gazdálkodás rendszere szociális szempontból igazságtalan és méltánytalan, mert támogatásait, kedvezményeit nem a valós rászorultságnak megfelelően osztja el, a társadalom egyes rétegeit méltánytalanul örökölt, vagy juttatott privilégiumhoz juttatja, más rétegekre pedig aránytalanul terhet ró;
 - az építés, elosztás és gazdálkodás rendszere diszfunkcionális, mert a költségvetés viszonylag igen jelentős eszközeinek ráfordításával a lakáshelyzet javulásában nem képes eredményt elérni, sőt az utóbbi időszakban a lakáshozjutás esélyei romlottak;
 - olyan helyzet alakult ki, mely mára már a lakásszféra egyik szereplője számára sem tűrhető tovább.
2. Következésképpen a lakásgazdálkodás reformja nem halasztható, és ki kell terjednie a lakásépítés, elosztás, gazdálkodás, finanszírozás egészére. Az állam feladata ebben egyrészt a megfelelő jogszabályok és intézmények létrehozása. Másrészt - tekintettel arra, hogy az e célra globalisan fordítható állami, költségvetési források volumene nem bővíthető - az állam azzal járulhat hozzá e feladat megoldásához, ha e célra fordított eszközökben átcsoportosítást hajt végre,

- a már meglévő lakások fenntartásának támogatásától átcsoportosít az új lakások építésének - igényeknek megfelelő és szociális célokat is szolgáló - támogatására,
- a már lakással rendelkezőktől a lakással még nem, vagy nem megfelelő lakással rendelkezők támogatására,
- a lakás támogatásától a lakó - változó szociális helyzetének megfelelő - támogatására.

3. Lakásépítési és elosztási rendszerünknek évtizedek óta vannak, alakultak ki torzulásai. Mégis, ami a helyzetet kiélezte, lehetetlenné tette, az az utóbbi évek felgyorsuló inflációja volt.

A lakássféra nem csak elszenvedője, de gerjesztője is az inflációnak. Következésképpen egy hatásos rekonstrukciós gazdaságpolitika fontos antiinflációs eszközei rejlenek alakásgazdálkodásban is. Az infláció - így a mértéktelen lakásár-emelkedés - megfékezéséhez járulhat hozzá, ha vonzó lakáscéltakarékossági programok indulnak és, ha a jelenlegi diszfunkcionális támogatások célirányosabban koncentrálódnak az otthonteremtőkre, a megfelelő otthont ma elérni nem tudókra. Fizetőképessé tett lakossági rétegek építési exponziója előnyös gazdaságélénkítő hatással járna.

4. A lakásépítés, bérlakásüzemeltetés, karbantartás, finanszírozás piaci feltételei még hiányosak, léteznek a korábbi monopolszervezetek működésének beidegződései, ami jelentős részben negatívan hat a szektor tevékenységének hatékonyságára. Következésképpen egy kínálatélénkítő politika előfeltétele az e szférában gazdálkodni kívánók előtt álló adminisztratív kötöttségek felszámolása, indokolt esetben a monopolszervezetek átalakítása decentralizálása, ill. az e téren jelentkező új kezdeményezések, vállalkozások jogi, közgazdasági, pénzügyi támogatása.